

Вінніпегська мандолінова оркестра -- дома.

ПОДАКА ЦЕНТРАЛЬНОГО ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ ТУРФДІМ.

Дівоча Мандолінова Оркестра вінніпегського відділу ТУРФДІМ, яку Ц.В.К. вислав в концертну об'їздку в західну Канаду, виконала цю об'їздку з надзвичайним моральним і матеріальним успіхом і 1. вересня вернула назад до Вінніпегу.

Оркестра була в дорозі від 6. липня до 1. вересня, майже два місяці, або круглих вісім тижнів. За цей час оркестра віддала 33 місцевості, в яких дала 50 концертів, а крім цього дала два дні радіо.

Цей успіх, розуміється, треба приписати популярності нашої оркестри, але без допомоги наших організацій і поодиноких товаришів і товаришок та прихильників нашої організації на місцях, той успіх не був би досягнений.

Ми не будемо наводити на цьому місці ні назв організацій, ні імен поодиноких товаришів і товаришок, які морально й матеріально допомагали і перетримували в себе мандоліністок, воляти їх з місцевості до місцевості автомобілями, возами й т. ін. оркестри, бо нам прийшлося б багато вичисляти. Ми тільки зазначимо на цьому місці, що зі злиттям мандоліністичної оркестри — Центральному Виконавчому Комітету відомі всі ті організації, імена всіх тих поодиноких членів і членкинь, які найбільше причинилися до успіху мандоліністичної оркестри, які додалися з нашими дітьми кучком хліба, постелею, водами й т. ін. оркестри, бо нам прийшлося б багато вичисляти. Ми тільки зазначимо на цьому місці, що зі злиттям мандоліністичної оркестри — Центральному Виконавчому Комітету відомі всі ті організації, імена всіх тих поодиноких членів і членкинь, які найбільше причинилися до успіху мандоліністичної оркестри, які додалися з нашими дітьми кучком хліба, постелею, водами й т. ін. оркестри, бо нам прийшлося б багато вичисляти.

Тож за цю ширшу допомогу ми складаємо всім тим нашим організаціям, всім тим поодиноким членам і членкиням, всім тим ентузіастам, що допомагали нашої оркестри морально й матеріально — ЦИРУ ТОВАРИСЬКУ ПОДЯКУ.

Допомагаючи нашої оркестри, Ви, Товариші, і Товаришки, робітничі й фермерські, допомагали великій робітничо-фермерській справі.

В імені цілої нашої організації, в імені тих робітничих дітей, яких Ви так щиро вітали в себе, складаємо всім Вам щиро велике товариське ДЯКУЮ!

ЗА Ц.В.К. ТУРФДІМ,

Т. Кульчицький,

М. Шатувський,

голова.

секретар.

Після двомісячної успішної концертної мандрівки по західній Канаді — вінніпегська мандолінова оркестра повернулася 1. вересня до дому.

В попередніх звідоповідях про об'їздку оркестри спійнялися ми на Едмонтоні. Побут оркестри в Едмонтоні й околиці подробицею описав кореспондент з Едмонтону, тому ми переходимо зразу до Саскатуні й околиць.

Як і в Едмонтоні, так і в Саскатуні оркестра перше віддала околиці, а потім вже дала концерт в місті. В околицях Саскатуни оркестра дала концерти в таких фермерських місцевостях: Кадворт, Вакав, Продром (в місті й на фермах) і Ростері. Всюди в тих місцевостях концерти відбулися дуже успішно. Фермері, не дивлячись на живну, прибули громадою й вітали кожний виступ мандоліністок, солісток і таїчористку з одушевленням. Концерти наших мандоліністок в цих місцевостях були великою подією в житті українських фермерів й мешканців містечок взагалі. В Ростері, наприклад, суперінтендент фермерської експериментальної ферми сам згодився піти на концерт до двірця, а на другий день рано забрав їх на автомобіль, повів на ферму й показав та повив всі досягнення в області ріднинства, скотарства, садівництва та огородництва, обдарував овитами і відвіз автомобілями на стацію.

І так всюди! На концертах і по концертах зголошувалися люди до молодих мандоліністок, показували їм всі новини господарства й науки (в Едмонтоні й Саскатуні оглядалися й на існуючі роботи, цікавилися, хто вони, звідки, з рамени кого й на чию користь вони це роблять.

Траплялися люди, коли так можна їх назвати, такі українські, що ото "душу й тіло" клали за "ненуку" України на папері по сім раз на день, які хотіли шкодити концертам (в Порктоні навіть оголошенням реалі), але після концертів вони чулися, як мокрі курці.

Зате не так чулися робітничі й фермерські, всі ті, в чийі грудях б'ється діє українське серце, зболіле коло корчавування, коло зношування камінів з широким канадським ланів, всі ті, що десятиліттям не бачили ні радості, ні просвітку за

чотири концерти. Численні телефони подяки й вдволення свідчать, що публіка сдухала радіо-концерти наших мандоліністок. Перший раз в історії Канади "Шедрик" Леонтовича, "Гуляли, гуляли" — Федьковича — Ніжанковського, "Орні горять" — Шевченка — Воробкевича, "Ангел-ночі", дует з опери "Запорожець за Дунаєм" лунали через радіо по широким степам Саскчевану.

Перед публікою в Саскатуні оркестра виступила 24. серпня в Empire Theatre. Ось що пише про цей концерт "The Saskatoon Daily Star" з 25. серпня:

UKRAINIAN ORCHESTRA HEARD HERE.
Large Audience Attends Interesting Concert in Empire Theatre.

The Empire theatre was well filled Tuesday evening for the concert given by the Ukrainian Girl's Mandolin Orchestra of Winnipeg, which was brought here under the auspices of the Saskatoon Trades and Labor Council.

The program was a most unusual one and a delightful one from beginning to end. The first part was composed of an orchestral selection from well-known operas, solos by Miss Catherine Paluk and a trio by the Misses M. Bilinska, O. Bobowska and S. Tretiak. Miss Annette Hnativ, the clever dancer accompanying the orchestra on its tour, gave much pleasure with her interpretation of the Russian national dances. The second part of the program was devoted entirely to Ukrainian music, the Misses Sonia Kapusniak and Catherine Paluk being heard in vocal selections given in their native tongue. The orchestral part, seventeen girls taking part, was most interesting and specially pleasing in the native Ukrainian music.

Mr. M. Uryniuk is musical director of the orchestra. Miss Solomea Tretiak acting as accompanist.

The members of the organization are Winnipeg high school and university girls who have spent the "summer holiday months on tour of western provinces. They have given most successful concerts throughout the west and added another to their list of successes. Tuesday night.

Другий концерт в Саскатуні відбувся в Укр. Роб. Домі, але того вечора великий дощ з вітром дещо перешкодив.

28. серпня оркестра дала концерт в Порктоні. Тут то викраза "шири" України наклотали собі голову, рвучи оголошення та агітацію проти концерту. Та господар-бог, якому вони по греко-католицьки та по греко-православному (по фарисейськи) молялися, на стільки розумніший за них, що не дав їм погріш, щоб пірнати салю, в якій був концерт наших мандоліністок. А йорктонська англійська газета "The Yorkton Enterprise" з 31. серпня ось що пише про цей концерт:

SPLendid CONCERT GIVEN SATURDAY BY UKRAINIAN MUSICIANS.
Ukrainian Girls' Mandolin Band of Winnipeg Delights Audience at Town Hall.

A splendid programme was given by the Mandolin Orchestra of Winnipeg Ukrainian Girls at the Town Hall on Saturday evening, the music supplied by this company of young New Canadians being of the most pleasing nature. The programme rendered by the orchestra was of a very high nature and each of the pieces were rendered with skill. Getting away to a splendid start with "Marche Militaire" and followed with the beautiful overture "Poet and Peasant" one did not take time to realize that the young orchestra had been splendidly trained by Mr. P. Uryniuk, who acted as musical director. Although each number was received

with much applause it was not until Miss Annette Hnativ performed in a Russian National Dance that the audience gave full vent to their feelings, this young graceful artist being recalled several times.

The singing was also good, but it was a duet by two of the young ladies entitled "Why do you Tease me" which was the best vocal offering of the evening. Although sung in Ukrainian language one could not help but appreciate the clever manner in which they rendered their respective parts, the number being exceptionally clever. Miss Catherine Paluk sang "O Sole Mio" and Schubert's "Serenade" in English in fine style while Miss Sonia Kapusniak, who sang all her numbers in Ukrainian showed that she was the possessor of a splendid voice and with more training much more should be heard of her as an artist.

Miss Solomea Tretiak, who also acted as interpreter, accompanied the artists in splendid manners while the native costumes of the performers gave the stage a most charming appearance.

Решта чотири концерти відбулися в такому порядку: в Веріні, Саск., на фермах, в неділю, 29. серпня в 2-й годині по полудні. Концерт відбувся на дворі, на спеціально збудованій платформі, бо численна фермерська публіка не могла зміститися в салі. А вечером того самого дня відбулося два концерти в місті Кемсек, в "Elite Theatre". Тут на програмі був лише один концерт, але здив народу був так великий, що лише третина могла зміститися в салі, яка мала 400 крісел. Фермері приїхали за 30 і 40 миль і не могли дістатися до салі. Щоб дати нагоду почути концерт більшому числу людей, мандоліністки, не дивлячись на втому, рішили разом із своїми керівницями, дати того вечора два концерти. Тому зараз-же на початку першого концерту проголосили в салі й на дворі тим, що обладали салю, що по скінченню першого концерту, відбудеться другий з тою самою програмою. По скінченню першого концерту публіка опустила салю, а за 10 хвилин салю була знову заповнена і кількадесят особам таки ще місця не вистарчило. Властитель театру дивувався й казав, що в своєму житті він в Кемсекі такого ще не бачив.

30. серпня відбувся концерт в Канора, Саск. Тут не дивлячись на старання "ширих", знову така сама велика фермерська громада людей, майже половини яких салю не вмістило, але давати другий концерт того самого вечора було вже мандоліністам не під силу.

Всюди в тих місцевостях фермері вітали мандоліністок з отвертими раменами, дали їм спання, їду, возили автомобілями з одної місцевості до другої, про що читачі можуть довідатися зі сльодуючого числа "Робітничі". А 31. серпня, в годині 8:20 вечером, мандоліністичні сили в Порктоні на поїзді й тим поїздами заїхали Канаду. В 7-й годині рано 1. вересня великий гурт товаришів і товаришок та родичі привітали своїх славних дітей на сіпярській стації в Вінніпегу й 10-ма автомобілями привезли їх до тої інституції, яка їх 6. липня вирядила в ту далеку дорогу. (Загальною оркестра зробила поверх 2,500 миль дороги.)

Тут на наших мандоліністичках вже горючий сиднокакий приготували їм товаришів жіночого відділу. Поділили наші товаришки пити каву, еміються й сльозами радості її доливати. Хочеться говорити, розкашати матерям, сестрам, товаришам і товаришкам все, все, все... Але так багато є до розказу, що не знаєш, з чого почати. А тут ще й брак часу. Хочеться побачити... дому й до школи час вже. Наближається 9-та година, треба спішити. І ще таки того самого дня дві дівчата пішли до школи.

Дійсне ж прийняття організацією мандоліністок відбулося в суботу, 4. вересня, в Укр. Роб. Домі. Це був 51-ий концерт на закінчення об'їздки.

Салю була переповнена. Вже як тільки підніслася куртина, присутні бурливіми оплесками привітали мандоліністок. На половині програми т-ки Марія Білінська й Зоя Кучма розказали присутнім, як їм іздилося, як їх всюди вітали, що вони бачили. Цей їх звіт доповнив тов. Кобзей. Від Ц.В.К. ТУРФДІМ вітав мандоліністок й дякував за їх працю т. М. Шатувський, який під бурливі оплески присутніх вручив всім мандоліністам подарунки.

Іздали в мандоліністичній оркестрі такі її членкині-товаришки: Солема Третяк, Катерина Палук, Зоя Капуснік, Галія Салига, Роза Салига, Анна Гнатів, Марія Харчина, Дора Харчина, Марія Даниленко, Марія Білінська, Ольга Бобовська, Зоя Кучма, Павліна Зюта, Анна Ділай, Марія Попіль, Анна Гунало і Ольга Оріська.

Директор — т. Петро Угринов; руководителі т. Тома Кобзей; доглядачка — дівчатка Катерина Шатувська; агент, т-ка Анна Мойсюк.

Так закінчилася історична подорож вінніпегської мандолінової оркестри в західній Канаді. Успіх її концертів є першою великою перемогою Товариства Української Робітничо-Фермерської Діти на культурному полі. Хай-же ця перемога додасть шийі нашої організації ще більше заохоти й завзяття до праці на організаційному й культурному полі, хай послужить найкращим прикладом для тих робітничих і фермерів, які стоять ще поза організацією, що їх місце в організації, хай переконає родичів, що в диточих школах Товариства Української Робітничо-Фермерської Діти виховуються на дійсно свідомі й культурних членів робітничо-фермерської громади.

НЕЗАБУТИ ХВИЛИНИ В ЖИТТЮ.
Ц.В.К. ТУРФДІМ вислав цю літа в концертну подорож в західну Канаду вінніпегську Дівочу Мандолінову Оркестру, а мене з нею за руководителів. Багато писалося вже в інших пресі про цю подорож оркестри і я не маю потреби тут ще повторити. Українське робітництво й фермерство назвичайно раділо, коли оркестра до них приїздила. Як майже на заході Канади, так і фермері майже ніколи не чули ще такої прекрасної музики й такої співу, як тут привітали до них вінніпегські солістки й своєю ніжною розповіддю їх наблизили до життя. Це були радісні хвилини в їх житті. А я ці хвилини переживав щиро щасливим. Але вони вже й для мене скінчилися, і я не можу не сказати про них кілька слів.

Я з самими молодими літ скитався по Канаді, заробляючи на кусок хліба, все жини у злиданні, мало я бачив радості, мало знав щастя. І я ніколи вже не сподівався, що переживу такі щасливі хвилини в своєму житті, як

16) **І. Ю. КУЛИК.**
СУЧАСНА УКР. ЛІТЕРАТУРА Й УГРУПОВАННЯ В НІЙ.

(Продовження.)

"ВУАПП" — це власне російська організація на Україні ("Всеукраїнська Асоціація Пролетарських Письменників"), що не позулає ще деяких решток російського націоналізму; так, вона пропонує Гарту злиття на умовах, щоб Гарт став українською секцією "ВУАППУ" в той час, як належалося б навпаки щоб "ВУАПП" перетворилася в російську секцію Гарту.

Є ще окремі письменники, що не входять в жадні організації. Серед них бачимо старих, що вже не можуть грати жадної активної ролі, бунших націоналістів, котрі тепер покаляся і визнають радянську владу — як Микола Чернявський, М. Філанський та Володимир Самійленко; вони совісно працюють у радянських виданнях ("Червоний Шлях", "Більшовик" та інших), друкують дрібніші речі, перекладає з чужих мов то-що; хоч зробили вони тепер можуть на мистецькому полі вже небагато, та більшого від них ніхто й не вимагає. (Самійленко вмер 1925 року).

В Києві є кілька таких одиниць-письменників "неореалістів" та "неокласиків", як М. Зеров, Філіпович, М. Рильський та інші; революція їх не обходила, вони все ще блукають у мірях про "чисте мистецтво" (хоч Зеров ніби вже почав трохи схилитися ліворуч), не визнають нових форм у мистецтві, — загалом кажучи, люди минулої доби; ну й революцію та робітництво вони не дуже обходять.

Нарешті, необхідно ще згадати найбільшого з сучасних українських гумористів, автора багатьох політичних і літературних фейлетонів — Остапа Вишино; не входячи в Пуги він в

В першій точці програми відіграв "Інтернаціонал", що приємно вислухавши мандоліністично. Описав оркестра відіграла ще два музичні кусики, які випали досить добре. За цим слідувала танці. Перший танець звався "поставу" так гарно, що глядачі не могли надивуватися, щоб це були діти таких самих робітничих, як вони.

Другий танець був "топак" виконавці танцювали, котрий ще більше зацікавив присутніх. В першій половині програми було всього 6 танців і кожний слідоучий танець викликав чимраз більше зацікавлення в присутніх, чого доказом були безперервні оплески.

Друга половина концерту складалася з трьох музичних кусиків і трьох танців, між якими був і "Запорожець", що його танцювало чотириро мандоліністично.

Про цю власне "Запорожець" а хоч скласти особно пару слів. Згаданий танець викликав таке зацікавлення серед присутніх, що кожний глядач збув на хвилю, що він є з французького салі, а просто думає, що він в Запорожській Січі. Молоді танцюристи так розгорнули публіку, що оплески не втихали, доки тов. Босович не вийшов і не пояснив, що танцю не можна повторити, бо танцюристи дуже утомлені.

Треба згадати, що т. Босович виступив з промовою і в другій половині програми. Він розказав про положення організаційних робітничих в Торонто, а що найголовніше про положення цих молодих танцюристок, котрі не мають приміщення для науки. Промовець закликав опіся о поміч на будову Укр. Роб. Дому в Торонто. Присутні розуміли прикре положення робітництва в Торонто і на залик т. Босовича зложили поперх 70 доларів на будову Укр. Роб. Дому.

Після його промови закінчилися танці, котрі не менше попередніх марували глядачів.

Хоч концерт скінчився і торонто, такі товариші відіхали, то їх виступи а передовсім танці залишалися на дово в пам'яті наших товаришів. Що до "Запорожця", то він став такий популярний, що про него можна тепер почути бесіду на кожній кроці.

Тому на цьому місці ми складаємо ширшу подяку молодим танцюристам з Торонто, що вони прибули до нас та своєю веселою грою розбудили робітництво в північному глибокому Онтеріо до життя.

А до нас, місцеві робітничі, кавчу: берть примір з цих молодих Запорожців, еміються в організації, будуйте їх на трік фундаменті і старайтеся, щоб ваші діти також стали такими, як ті, що виступали перед нами 27. серпня.

Присутній.
Савт Поркопайн, Онт.
Т. Кобзей.

"ЗАПОРОЖЕЦЬ" В ПІВНІЧНОМУ ОНТЕРІО.
Савт Поркопайн, Онт.

До нашої місцевості дуже мало надивувалися хто попереднім часам особливо з таких людей, що краще розуміють життя. Вони певно думали, що коли в північному Онтеріо літні і салі, то тут мусять жити якісь напів дикі люди. Але коли з часом приїхав один, другий а потім і більше, то переконалися, що так воно не є.

Показалося, що й тут живуть такі самі чорнороби як деінде, що в поті чола працюють на панів за марний кусок хліба. І ці чорнороби окрім шоденої праці інтересуються також і політичним та духовним життям.

А коли почали приїздити свідомі люди частіше та почали розказувати про життя в інших місцевостях, то тутешнє робітництво ще більше шире життям зацікавилось і само почало шире працювати на полі освітньо-мистецьким. До того, коли ще той, що приїхав, вмів додати охоти, то сили наші подвоювалися і праця організаційна ще краще розвивалася.

Дня 27. серпня заїхала до нашої місцевості мандолінова оркестра і танцюристи з Торонто і проголосили концерт. Хоч дощ дещо перешкодив концертові, то все-ж такі зібрані було того вечора досить споре, число перед розпочаттям концерту т. Босович, що приїхав з оркестрою, об'явив присутнім ший об'їздки і проголосив програму концерту.

ПОВІДОМЛЕННЯ.
Одним повідомленням робітничих і робітниць в Торонто, Гемптон, Торонто, -Велла і Порт Кобарі, котрі закупили тикети на розігражу радіо, призначене пікіоником комітетом в Торонто на будову Укр. Роб. Дому в Торонто, що шльовим тикетом в цій розігражі є тикет з 329.

Хоч а робітничі повинні місцевостей має цей тикет число 329, згодив згодилося листово або особисто до Укр. Роб. Дому в Торонто, а там дістане виграле стодоларове радіо.

Писемні зголошення належить слати на Бюро.
Ukrainian Labor Temple,
P.O. Box 915,
Thorold, Ont.
Комітет.

Гарт, цей талановитий письменник характером своєї творчості наближався до обох цих організацій. Другий революційний укр. сатирик Кость-Котко (Микола Любченко) також не входить тепер в жадні літературні об'єднання; останніми часами він досить мало пише по українськи.

Як бачимо, Гарт і Пуг об'єднали були в своїх лавах чи довкола себе майже все найбільш цінне й путнє в українській революційній літературі, починаючи з вже оформившихся, випробованих і досвідчених митців і кінчаючи молодичком, що робив свої перші неслимі кроки в царині художнього слова. Ми сподіємося, що цей процес закінчиться з'єднанням в одну рішучу організацію всіх дійсно-революційних, робітничо-селянських сил України. А про рещту — нічого й турбуватися; ті незначні купки письменницького молодку, який і на далі стоїть мє осторонь революції, або за кордоном злісно, хоч і безсило, гавкатимуть робітничо-селянську державу, як С. Черкашенко, чи опісляватиме віденські шинки, як Осець — великої шкоди заподіяти вони переоможливо пролетаріятов не зможуть. Хай собі гавкають, хай обливвають нас помозими брехні; бо, як висловився талановитий й влучно П. Тичина —

...брехни умруть, а правда з віку в вік
Стіче в один акорд, де згук — є робітничий".

Від редакції "У.Р.В." — Покищо на цьому огляд літератури в газеті кінчається, але в книжці, яка невдовзі вийде, буде ще вміщений розділ про літературну полеміку між письменниками Гарту й Пугу та про створення нової літературної організації — ВАПЛІТЕ (Всеукраїнська Академія Пролетарських Письменників).
Тому, що від коли ця розвідка була написана, в літературних колах на Україні відбулася перегруповання, шановний автор взявся переробити кішневий розділ. Тож значаємо, що цього розділу в газеті вже друкувати не будемо, зате він буде вміщений в книжці, яка невдовзі вийде з друку.